

GREB TIL BROBYGNING

I det følgende beskrives en række greb, som kan anvendes i det brobyggende arbejde – typisk af en person med funktion som brobygger, men også foreninger, skoler, daginstitutioner og mange andre kan deltage i det brobyggende arbejde og lade sig inspirere af grebene.

Fritidsvejledning

Kontingentbetalingsordninger og tilskud

Åbne arrangementer

Lokale ambassadører

Følgeordninger og samkørsel

Modtageordninger

Brobygning til andre fritidsfællesskaber

FRITIDSVEJLEDNING

Fritidsvejledning hjælper med at finde det rette match mellem barn, familie og fritidsaktivitet – både i forhold til barnets interesser, og hvad der praktisk er muligt i forhold til eksempelvis tidspunkt, udgifter og transportmuligheder.

Bred støtte til opstarten

Ud over at afdække barnets ønsker og forældrenes muligheder for at støtte barnet og skabe forbindelse til en passende forening, hjælper vejlederen typisk med tilmelding og ansøgning til kontingenttilskud, hvis der er behov for det. Ofte kombineres indsatsen med en følgeordning, så fritidsvejlederen også kan følge barnet og evt. forældrene til træning de første par gange for at sikre en god introduktion mellem familie og forening. Alternativt kobler vejlederen barnet til en anden medarbejder eller frivillig, der kan følge barnet i starten.

Håndholdt opfølgende indsats

Vejlederen kan også følge op på barnet og familien løbende og hjælpe med de udfordringer, der kan opstå. Det kan fx være hjælp til at navigere i en app, foreningen bruger til at kommunikere med forældre, eller til at finde en ny aktivitet, hvis det viste sig ikke at være det rette match. Praktikere på feltet

oplever, at sådan en håndholdt indsats er afgørende for at understøtte langvarig inklusion af børn i foreningslivet.

SÅDAN TAGER DET FORM

- **Kommunale vejledningsforløb:** Fritidsvejledning tilbydes typisk som vejledningsforløb med enkelte familier. Det er en udbredt og evalueret indsats, som tilbydes i mange af landets kommuner typisk under navnet 'fritidspas' og 'fritids guider'. Indsatsen kan også ydes i samarbejde mellem kommuner og frivilligorganisationer, så det er frivillige, der vejleder og støtter familien.
- **Boligsociale vejledningsforløb:** Nogle boligsociale indsatser tilbyder også fritidsvejledning til familier. Det giver mulighed for at integrere fritidsvejledningen i det øvrige områdebaserede arbejde. Ofte arbejder de boligsociale fritidsvejledere derfor opsøgende i boligområdet og får kontakt til familier gennem andre boligsociale arrangementer og indsatser.
- **Gruppebaseret fritidsvejledning:** At arbejde med fritidsvejledning i et udsat boligområde giver også mulighed for at vejlede om fritidslivet i større grupper. Det kan fx ske gennem forældrearrangementer og workshops.

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

- Det kan være en ressourcetung og håndholdt opgave at støtte familierne og samarbejde med lokale foreninger, som derfor er svær at løfte for frivillige alene. Mange praktikere peger på, at der er behov for lønnede medarbejdere med socialfaglige kompetencer, som kan arbejde målrettet med fritidsvejledning.
- Da forskellige familiers behov for støtte varierer meget, er det vigtigt, at vejledningen er fleksibel, så støtten kan tilpasses. Nogle har blot brug for et telefonnummer på en træner, mens andre har brug for en længere håndholdt indsats.
- Der er ofte behov for, at vejlederen følger op løbende for at hjælpe, hvis der opstår nye udfordringer. Det kan fx være, at det ikke er det rette match og familien vil kobles til en anden aktivitet, eller at der er problemer med kontingentbetalingen.
- En god relation og et godt kendskab til foreninger er ofte en forudsætning for et godt samarbejde om at modtage børnene. Vejledningsindsatsen kan derfor også indebære løbende kaffemøder og statusamtaler med foreninger om, hvilke udfordringer de møder, og hvad der kan gøres ved dem. Det er også

godt at kende foreningernes forskellige årshjul for, hvornår en sæson løber, og hvornår der er tilmeldingsfrist.

- Fokus på rekruttering af familier til vejledning er også vigtigt for at finde frem til de familier, som kan få gavn af indsatsen. Fritidsvejlederen kan gøre opmærksom på tilbuddet og indgå aftaler om henvisning med eksempelvis skoler og kommunale sagsbehandlere.

FRITIDSVEJLEDNING HJÆLPER 200 BØRN FRA NORDVEST IND I LOKALE FORENINGER

Beboerprojekt Nordvest, København

I den boligsociale indsats Beboerprojekt Nordvest har de erfaret, at der er behov for en lokalt tilstedeværende fritidsvejledning, som kan supplere kommunens fritidsvejledning. I deres vejledningsindsats har de derfor fokus på at involvere forældre og opbygge kendskab og relation til lokalrådets brogede foreningsliv. Nanna Nørgaard arbejder koordinerende med fritidsindsatser og fritidsvejledning i Nordvest, og når hun ikke selv får henvendelser fra familier, som ønsker en hjælpende hånd, kan man finde hende på lokale skoler, til arrangementer i boligområdet, i foreningerne og ude i opgangene, hvor hun opsøger familier.

”Jeg oplever, at de fleste familier ser værdien i foreningslivet, men at det er den manglende viden om tilgængelige fritidsaktiviteter, og hvordan man bliver en del af dem, der står i vejen. Derfor sørger jeg for at give praktisk viden videre til familierne, hjælpe dem med at navigere i tilmeldingsprocesser og ansøgning af støttetilbud og tackle eventuelle bekymringer,” fortæller Nanna.

Hun afholder også tilmeldingsworkshops i boligområderne, hvor forældrene kan få hjælp til at tilmelde sig de mest eftertragtede hold, som fyldes op få minutter efter åbning for tilmelding. Her skabes et rum med plads til spørgsmål, og hvor familierne kan hjælpe hinanden og dele erfaringer om de forskellige hold.

Med flere års samarbejde med lokale foreninger i bagagen kan Nanna komme med kvalificerede bud på, lige netop hvilket hold og hvilken træner der vil passe godt til barnet. Og fordi foreningerne kender Nanna og har tillid til, at hun træder til og støtter familien efter behov, har de et godt samarbejde om at tage imod de mange børn, hun henviser. Indtil videre er det blevet til 200 børn, som har fået en bro ind i foreningslivet gennem fritidsvejledningen.

For Maria Riemenschneider, der tidligere har arbejdet med ungeindsatser i den boligsociale indsats, står det klart, hvad der skal til, hvis vejledningsindsatsen skal have en holdbar effekt:

”Vi arbejder ikke med nogen børn, hvor forældrene ikke ønsker at støtte op om barnets foreningsdeltagelse. Vi har set, at forældreinvolveringen er den afgørende in-

grediens, hvis børnene skal blive i foreningerne på sigt.”

Ofte bliver dialogen om barnets fritidsliv også en indgang for, at Nanna får kendskab til andre mere komplicerede udfordringer i familien, som den boligsociale indsats også kan hjælpe med. Det kan fx være udfordringer med skole-hjem-samarbejdet eller behov for økonomisk rådgivning. Netop ved at tage hånd om familiens andre udfordringer styrkes fundamentet for, at familien kan støtte barnets foreningsdeltagelse på sigt.

”Fordi fastholdelsen i foreningslivet er afgørende for, om barnet får gavn af de positive effekter ved deltagelse i fritidsfællesskaber, følger vi familierne meget tæt særligt i starten af et forløb. Her taler vi med forældrene om de usagte forventninger, der ofte er i foreningslivet, så de kan hjælpe og guide deres barn godt afsted. Nogle gange finder vi også en ny aktivitet, hvis den alligevel ikke passer ind i familiens hverdag, eller hvis barnet har skiftet mening,” forklarer Nanna. Det er en tilgang, der har vist sit værd, idet at 80% af børnene stadig er tilknyttet en foreningsaktivitet seks måneder efter vejledningsforløbet start.

KONTINGENTBETALINGSORDNINGER OG TILSKUD

'Det skal ikke være økonomien, der står i vejen.' Sådan lyder holdningen blandt mange aktører på feltet, som ser økonomisk støtte som et centralt element i inklusionsopgaven. Derfor ydes der tilskud til egenbetaling og laves mere fleksible ordninger for betaling af kontingent og udstyr, der imødekommer en presset økonomi hos familier fra udsatte boligområder.

Mulighederne er mange, men man skal kende til dem

Både kommuner, foreninger og fonde tilbyder støtte til betaling af kontingent og udstyr, men rammerne for, hvilke familier og foreninger de støtter, hvor stort et beløb de dækker, foruden hvordan de ansøges, varierer.

Derfor kan det være en stor hjælp med en brobygger med kendskab til de forskellige støttemuligheder, som kan guide foreninger og familier med at ansøge støtte. Desuden er det ikke altid logisk, hvordan støttesystemerne fungerer. Fx forudsætter mange kontingenttilskud, at familien først lægger ud for det fulde beløb, hvorefter de får refunderet en del af det. Brobyggeren kan forklare, hvordan systemerne er indrettet.

SÅDAN TAGER DET FORM

- **Kontingentstøtte:** Mange aktører yder støtte til kontingent. Fritidspas er en udbredt kommunal indsats, der ofte kombinerer økonomisk støtte til kontingent og udstyr og fritidsvejledning. I 2021 tilkendegav 62 kommuner, at de havde en fritidspasordning (Socialstyrelsen 2021)
- **Legater og andre tilskud:** Der ydes også økonomisk tilskud til andre udgifter forbundet med foreningsdeltagelse såsom stævner, turneringer og træningslejre, fx gennem idrætsforbund, private fonde og NGO'er, som også forvalter midler. De kan enten søges af enkelte familier, eller en forening kan søge om fondsmidler til at dække omkostninger for sine medlemmer, som kommer fra dårligt økonomisk stillede familier.
- **Fleksible kontingentbetalingsordninger:** Foreninger gør op med den klassiske model, hvor kontingent skal betales for en hel sæson på én gang, og tilbyder mere fleksible kontingentbetalingsløsninger, hvor forældre kan betale mindre beløb løbende.
- **Fællesudstyr:** Foreninger kan erhverve sig fællesudstyr, som børnene kan låne, så familien ikke selv skal ud at købe det. Det kan eksempelvis doneres af klubber med flere ressourcer.

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

- Der er mange begrænsninger ved de økonomiske støtteordninger, som gør, at det ikke altid er nok til at overkomme de økonomiske barrierer. Der kan fx være begrænsninger på, hvilke fritidstilbud de giver tilskud til. Og en aktivitet kan være for dyr i forhold til det beløb, der gives, og endelig kan der være begrænsninger for, hvor mange sæsoner familien kan modtage støtte til et enkelt barn.
- Da mange økonomiske støtteordninger har en tidsmæssig begrænsning, er det ikke nødvendigvis en holdbar løsning at give tilskud.
- Ikke alle kommuner har kontingentstøtteordninger, så det kan være nødvendigt, at aktører i foreningslivet starter en kampagne for at introducere ordningen i den lokale kommune.

AT SØGE STØTTE TIL KONTINGENT ER IKKE ALTID LIGETIL

Beboerprojekt Nordvest, København

Når den boligsociale fritidsvejleder Nanna Nørgaard i Beboerprojekt Nordvest sidder med en familie foran sig til en vejledning, møder hun ofte bekymring, når snakken falder på omkostninger. Derfor sørger hun for at informere familien om, hvilke tilskud de kan søge, og giver en hjælpende hånd med til at ansøge, hvis familien har behov. Det kræver et godt kendskab til de forskellige støttetilbuds ansøgningskriterier og -procedurer.

I mange tilfælde skal tilskud søges gennem foreningen, og de er ikke altid opmærksomme på, at de kan kombinere forskellige puljer til familier, der er økonomisk pressede. Derfor sørger Nanna for at forbinde familierne med foreningerne og informere om mulighederne.

"Jeg oplever, at forældrene bliver meget lettede over de muligheder, der er for økonomisk støtte," fortæller hun.

En udfordring, som Nanna mener, at der ikke bliver diskuteret nok, er, hvordan man dækker de voksende omkostninger, der følger, når børn bliver dygtigere inden for en aktivitet:

"Jo højere niveau man spiller f.eks. fodbold, desto dyrere bliver kontingentet. Samtidig stiger udgifter til sæsontøj, der er jævnlige træningsleje med egenbetaling, og forældrene forventes at støtte med kørsel og lignende. I disse tilfælde rækker 1.000 kr. plus 500 kr. til tøj og sko ikke langt."

Derfor forsøger Nanna at finde andre løsninger og indgår i dialog med foreningen om at hjælpe yderligere eller søger legater til ekstraomkostningerne. Desværre er det hendes erfaring, at det ikke altid lykkes.

IKKE NØDVENDIGT MED HVERKEN KA- STESTJERNER ELLER ELVERØRER

Rollespilsfabrikken

I rollespilsforeningen Rollespilsfabrikken har de et ønske om, at det skal være let at starte til rollespil.

På den økonomiske front har de derfor investeret i fællesudstyr. Det gælder både udklædning og våben, så børnene kan blive til sumporker og rumpirater uden at skulle købe en stor ny fantasigarderobe.

Foreningen forsøger også at udfordre de gængse modeller for kontingentbetaling eksempelvis ved at afpasse kontingentsummen i forhold til, hvor langt inde i sæsonen et barn starter. Projektkoordinator Anders Gredal Berner ser også et potentiale i at udforske, hvad det vil sige at gå kontinuerligt til en fritidsaktivitet.

For nogle familier er det nemlig en stor forpligtelse, at barnet skal gå til noget ugentligt – og nogle gange flere dage om ugen. Derfor tilbyder Rollespilsfabrikken også hold, der kun mødes hver 14. dag.

"Vi oplever, at holdene stadig kan skabe masser af identitet og fællesskab, selvom børnene ikke mødes hver uge," fortæller Anders.

ÅBNE ARRANGEMENTER

Åbne arrangementer og uformelle aktiviteter, der inviterer forældre ind til at høre om foreningen, møde træneren eller en engageret forælder og måske også se og endda selv afprøve, hvordan aktiviteten foregår, er en udbredt måde at vise og fremhæve de positive sider ved foreningslivet.

Se det med egne øjne

At høre om positive oplevelser med foreningslivet fra andre forældre, som man kan identificere sig med, kan være et afsæt for at få øjnene op for, hvordan fritidsfællesskaber kan gavne børn. Både mødet med trænere og andre frivillige i foreningen og muligheden for selv at prøve kræfter med aktiviteten kan være med til at dæmpe de bekymringer, der kan tynde forældrene, og skabe større tillid til foreningen. Ligesom det for børn kan være mere trygt at troppe op til en aktivitet med en ven, kan det også være rart for forældrene, at de har hilst på andre forældre i foreningen.

Møde forældrene, hvor de er – både fysisk og i deres tanker om foreningslivet

For at nå ud til de forældre, der ikke selv overvejer, at deres børn skal gå til noget, kan de åbne arrangementer med fordel afholdes der, hvor forældrene

alligevel kommer i deres hverdag. Det gælder både i institutioner, skoler og lokale samlingssteder som beboerhuse og biblioteker. Ved at møde forældrene i deres lokale fællesskaber og spørge direkte ind til deres interesser og bekymringer åbnes muligheden for at ændre på de kollektive forståelser af fritidslivet, der eksisterer i boligområdet.

SÅDAN TAGER DET FORM

- **Fællesarrangementer i lokale samlingssteder:** En brobygger kan være drivkraft på at arrangere et event i boligområdet. Fx kan en boligsocial medarbejder arrangere et forældremøde med fællesspisning i beboerhuset med oplæg fra lokale foreninger og forældre, der selv har børn i en forening.
- **Bruge eksisterende mødefora:** Brobyggere og foreninger kan også sætte foreningslivet på dagsordenen i andre grupper og møder, hvor forældre kommer, såsom forældremøder på skolen eller lokale mødre- og fædregrupper.
- **Samarbejde med daginstitutioner:** En forening kan også afholde aktiviteter i en lokal institution i det tidsrum, hvor børnene bliver hentet, så de kan få en dialog med forældrene og give dem en forsmag på aktiviteten.

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

- For nogle forældre vil budskabet om, at fritidsfællesskaber kan have en kriminalpræventiv effekt eller kan styrke børnenes præstation i skolen, vægte højere end argumenter om, at de styrker mental trivsel og selvværd. Derfor er det vigtigt at præsentere spektret af potentialer ved foreningsdeltagelse, så man taler til forskellige perspektiver hos forældrene.
- Desuden kan det være afgørende at oversætte budskaberne til andre sprog og generelt være opmærksom på at supplere eller udskifte abstrakte begreber med konkrete eksempler – eksempelvis ved at tale om 'glæden ved gode venskaber' frem for 'mental trivsel' eller 'at undgå fængsel' frem for 'kriminalitetsforebyggelse'.
- Forældre kan også have tendens til at gruppere sig, så for at skabe interaktion på tværs af socio-kulturelle og etniske skel til forældrearrangementer kan der være behov for at tænke sociale elementer ind og facilitere møder på tværs. Om det så bare er at tage personligt imod forældre og introducere dem for hinanden eller gennem en mere rammesat dialog.

BEBOERHUS OMDANNES TIL ROLLESPILSCENE

Den boligsociale indsats, Gellerup-Toveshøj

”Vi har glemt forældrene – uden at have dem med får vi ikke rykket et barn. Det handler om at involvere dem og give dem troen på, at de godt kan være med.”

Sådan opsummerer den boligsociale foreningsmentor i Gellerup Anett Christiansen læringen fra et åbent arrangement for børn, unge og forældre, der er afholdt i et samarbejde mellem Det boligsociale hus, Århus Kommune, en lokal fodboldklub og en rollespilsforening.

Med et ønske om at få flere børn og unge ind i foreningslivet, tog Århus Kommune initiativ til at invitere lokale foreninger og Det boligsociale hus til at tænke i nye baner. Det viste sig, at en rollespilsforening ElySION så potentiale i at få nye medlemmer fra Gellerup-Toveshøj, mens den lokale fodboldklub, Idræt og Venskabsforening IVF, allerede havde hundredvis af medlemmer fra boligområdet – fodboldspillende børn

som sandsynligvis havde søskende, der endnu ikke var tilknyttet en forening.

Det udmundede sig bl.a. i to eventyrlige workshops, faciliteret af de boligsociale medarbejdere og instruktører fra ElySION. For to søndage blev beboerhuset Laden omdannet til en scene for rollespil, hvor børn og forældrene selv kunne prøve at svinge sværd og tryllestave. Arrangementet var åbent for alle, og fodboldklubben hjalp til med annoncering og inviterede alle medlemmer, forældre og søskende til at deltage.

Mødet med eventyrernes verden vækkede mange af forældrenes nysgerrighed, så Anett greb dette momentum og inviterede forældre og ElySION til en fælles snak, hvor forældrene fik hørt mere om foreningen, og hvordan man går til rollespil. Det førte til et besøg, hvor børn og forældre som havde deltaget i rollespilsaktiviteterne sammen tog en tur ned i foreningens lokaler i midtbyen og hilste på de andre børn og unge i Aarhus, der mødes om rollespil. Det åbne arrangement endte med at bygge broer på tværs af både, forældre, foreninger og bydele.

LOKALE AMBASSADØRER

Brobyggere kan inddrage nøglepersoner med en særlig legitimitet og indflydelse i lokalområdet som lokale ambassadører for foreningslivet. Ambassadørerne kan sætte ord på værdien af foreningsdeltagelse og skabe opmærksomhed på støttetilbud.

Uformelle kommunikationsveje

I et lokalsamfund som et udsat boligområde vil der som regel være nogle centrale personer, som mange beboere stoler på og lytter til, og som derfor spiller en vigtig rolle i den uformelle kommunikation, der flyder i området. De kan vække en særlig tillid, fordi de eksempelvis selv bor i boligområdet eller har arbejdet der i mange år. De kender mange familier personligt og taler måske samme sprog og har samme etniske baggrund som dem. Hvis disse personer selv ser værdi i foreningslivet og inddrages i at kommunikere om det, kan de være med til at vende skepsis og imødekomme de bekymringer, der kan herske.

Den oversete oversættelse

Ud over at kunne oversætte information til andre sprog kan de lokale ambassadører også sætte ord på det, som mange gange bliver indforstået i foreningsverdenen og derfor ikke altid er til at forstå,

hvis man ikke selv er vokset op i denne. Ambassadørerne kan eksempelvis forklare, hvad det egentlig vil sige at være frivillig, at man skal betale kontingent for sit barns foreningsdeltagelse, og at der findes tilskudsordninger, som kan dække en del af omkostningerne.

SÅDAN TAGER DET FORM

- **Inddrage lokale beboere:** Beboere fra boligområdet, som kender mange familier, kan ansættes eller engageres som frivillige i foreninger og brobyggende indsatser. De kan fx oprette beskedtråde med lokale forældre, hvor de minder dem om træning, sender info om tilmelding, kontingentstøtte og træningslejre og annoncerer for lokale støttetilbud.
- **Samarbejde med lokale netværk:** Brobyggere og foreninger kan samarbejde med lokale beboernetværk såsom Bydelsmødre, Baba og moskeer, som kan hjælpe med at lokalisere forældre i lokalområdet, samle dem og formidle værdien af foreningsdeltagelse.

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

- Det kan tage lang tid og kræver et grundigt lokalt kendskab at finde de rette ambassadører. At være kontinuerligt til stede i lokalområdet gør det nemmere at opbygge relationer til lokale ambassadører.
- Hvis der er en boligsocial indsats i boligområdet, er det oplagt at trække på deres kendskab til beboerne.
- Det kan være svært at fastholde frivillige, så en løsning kan være at ansætte lokale ambassadører eksempelvis i den boligsociale indsats evt. et mindre antal timer om ugen.

SMS'ER FRA AMBASSADØR REDDEDE DAGEN

Det Danske Spejderkorps

Med et ønske om at åbne spejderverdenen op for flere børn i udsatte positioner har Det Danske Spejderkorps, som del af et puljeprojekt, startet nye spejdergrupper, som mødes i udvalgte udsatte boligområder, herunder i Vollsmose. Her lærer de hurtigt, hvor meget en udefrakommende forening kan få ud af at trække på områdets lokale ambassadører.

En dag vil projektlederen for indsatsen, Pernille Fjerritslev Mortensen, tilbyde forældrene hjælp til at tilmelde sig spejder og søge om kontingenttilskud hos ordningen Fritidspas. Hun annoncerer, at hun ville sidde klar, men ingen dukker op.

Så gælder det om at tænke kreativt, og her kommer en lokal kvinde ind i billedet, som er ansat i den boligsociale helhedsplan. Hun er så

velforbundet i området, at hun beskrives som 'en hel helhedsplan i sig selv'.

"Hun er et supervigtigt kort, for mødrene kender hende, børnene kender hende, hun kender strukturerne – det sagte og usagte, som man ikke kan afkode, hvis man kommer som ny," fortæller Pernille.

I dialogen med kvinden går det op for Pernille, at det måske ikke er åbenlyst for alle, hvad hverken spejder, kontingent eller fritidspas dækker over.

"Jeg manglede at sætte en konkret ramme, fordi jeg tog det som en selvfølge, at forældrene godt vidste det," erkender hun.

Kvinden fra området sender hurtigt nogle sms'er rundt til områdets forældre, hvori hun forklarer, hvad forældrene kan få ud af at møde op, og blot ti minutter efter er lokalet fyldt med børn og forældre, der gerne vil have tilmeldingshjælp.

FØLGEORDNINGER OG SAMKØRSEL

Nogle forældre har ikke mulighed for følge deres børn til og fra aktiviteter. I disse tilfælde kan andre træde til og hjælpe med transporten enten som en følgeordning for et enkelt barn eller ved at lave samkørselsordninger for flere børn.

Større mobilitet åbner op for flere muligheder og større udsyn

En følgeordning gør det muligt for børn at gå til fritidsaktiviteter, der foregår i dele af byen, som ligger langt fra boligområdet. Det er oftest de mere nicheprægede aktiviteter, som måske kun ligger ét sted i byen. Men det åbner også op for, at børn kan deltage i stævner, opvisninger og lejre, som foregår i andre bydele, byer eller endda landsdele – som kan give børnene et nyt udsyn. For en dreng på Nørrebro kan det fx være en stor oplevelse at komme til fodboldstævne i Vildbjerg ved Herning.

Veje til mere holdbare løsninger

Mange støttede følgeordninger har den begrænsning, at de kun kan følge barnet de første gange, fordi det er en tidskrævende opgave. Derfor kigges der til andre løsninger, som kan holde på sigt. Et alternativ går på at identificere personer i familiens netværk, som i stedet kan hjælpe. Det kan være

familiemedlemmer, venner, naboer eller andre forældre i foreningen.

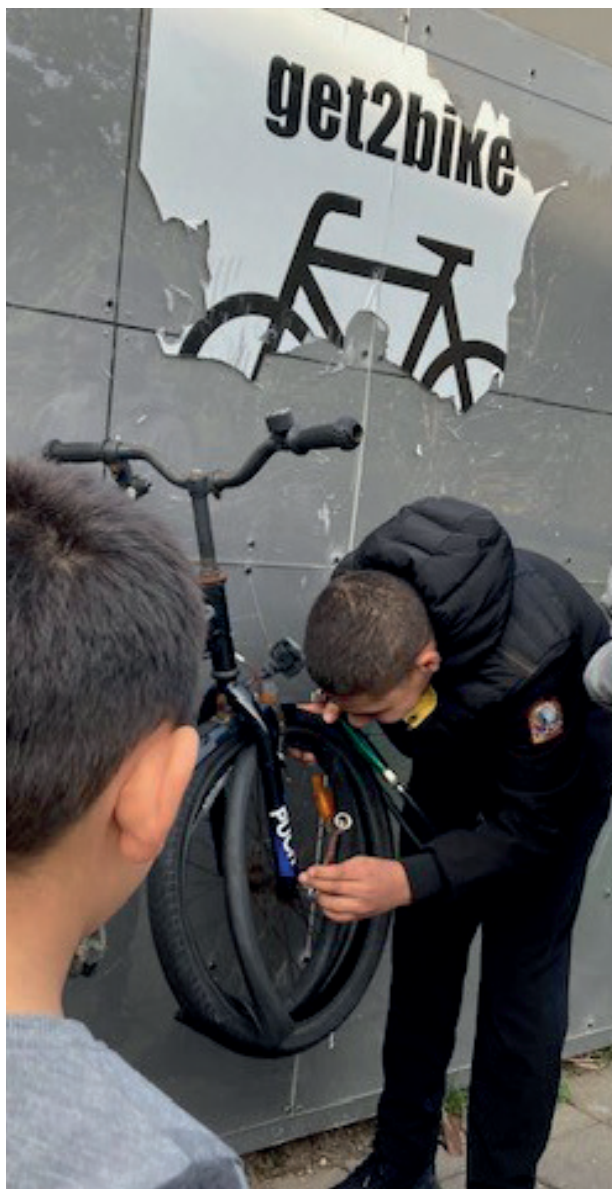
SÅDAN TAGER DET FORM

- **Følgeordninger:** Et udbredt støttetilbud er følgeordninger, hvor en medarbejder eller frivillig kobles på et barn, som de følger til en aktivitet for en periode. Det kan både være forankret i en kommunal fritidsvejledning, boligsocial indsats, fritidsklub eller NGO.
- **Familiecoaching:** Som en del af nogle fritidsvejledninger er der fokus på at hjælpe familien med selv at identificere og opbygge ressourcer til at løse problemet – også kaldet 'familiecoaching'. Det kan fx handle om at finde andre i familiens netværk, der kan hjælpe, eller at udforske, om der er andre måder, forældrene kan afsætte tid til det.
- **Forældresamkørsel:** Forældre med børn i samme forening eller på samme hold kan lave aftaler om at køre deres børn sammen. Både foreningerne selv, boligsociale indsatser eller skoler kan være drivkraft til at skabe kontakt mellem forældre, der oplagt kan hjælpe hinanden – eksempelvis fordi de bor i samme boligområde eller har børn i samme klasse.

- **Børn følges ad:** Er der tale om større børn, kan ovennævnte aktører også hjælpe børn til at følges ad – enten i offentlig transport eller på gåben eller cykel som såkaldte 'gåbusser' og 'cykelbusser'. Er det mindre børn, kan en forælder eller anden frivillig melde sig til at følge børnegruppen.
- **Fælleskørsel i forening:** Nogle foreninger anskaffer fælles biler og busser til at køre børnene til stævner, kampe, opvisninger mv.

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

- Følgeordninger, hvor en medarbejder eller frivillig kobles til et enkelt barn, er meget ressource-tunge og personafhængige. Hvis den frivillige fx er syg, kan barnet ikke komme af sted den dag. Derfor mener mange praktikere, at det ikke er den mest holdbare løsning og peger i stedet på familiecoaching og samkørselsordninger som bedre alternativer.
- Det kræver overblik over deltagende børn og forældre at facilitere gode samkørselsaftaler. Derfor er det vigtigt at gå igennem forening og evt. også skole og boligsocial indsats for at skubbe aftalerne i gang.

CYKELBUS MED LÅNECYKLER GIVER BØRN MOBILITET

Get2sport, Kolding

"I de udsatte boligområder ligger der ofte forladte cykler og flyder rundtomkring. En del tosprogede beboere er ikke vokset op med dansk cykelkultur og mangler derfor viden om, hvordan man kan vedligeholde og reparere cykler, når de går i stykker. I stedet ender forældrene med at kassere børnenes punkterede cykler," forklarer Mohamad Ali Ajjawi fra Get2sports indsats i Kolding.

Derfor har de i Get2sport-indsatsen etableret 'cykelstationer' rundt i boligområderne, hvor beboere kan komme og få pumpet cyklen, justeret sadlen eller lappet et hul. Det er lokale børn i lommepengejobs, der pumper dækket og svinger pudsekluden. De reparerer også de gamle

cykler, som bliver doneret til initiativet gennem aftaler med genbrugsstationer og boligselskaber. Disse genoplivede cykler får de lokale børn lov til at låne på kontrakt mod et symbolsk pantebeløb. "Det er med til at gøre, at mange børn kan hjælpes til at komme frem og tilbage både til fritidsaktiviteter og skole," fortæller Mohamad.

Men problemet er endnu ikke løst, for de små børn kan ikke cykle alene. Derfor arrangerer Get2sport også cykelbusser, hvor forældre eller andre frivillige fra lokalområdet melder sig til at cykle sammen med børnene i flok. Det kræver dog, at der er flere børn fra området, som går på samme hold, før det giver mening.

Mohamad forklarer: "Man skal skabe en form for koncentration, der gør, at man kan hjælpe flere på en gang. Der er ikke nok frivillige ressourcer til at følge børnene individuelt."

MODTAGERORDNINGER

I mange foreninger er der fokus på den gode velkomst til forældre og børn, der er nye i foreningslivet. En personlig modtagelse i foreningen, hvor der bliver skabt et gensidigt kendskab mellem foreningen og familien, er grobund for, at familien falder til i foreningen.

Personlig velkomst til foreningen

Når en familie fra et udsat boligområde træder ind i et klubhus eller en musikskole for første gang, er de på udebane. For at skabe tryghed og undgå, at de føler sig som fremmede, kan en brobygger og en forening tale sammen og sørge for, at der står en person klar til at tage imod familien, og introducere dem til foreningen. Det kan handle om foreningen som helhed – dens værdier og aktiviteter – men også de helt praktiske ting, som hvor indgangen er, hvilket tøj børnene skal have på til aktiviteten, og hvordan kommunikationen til forældrene kommer til at foregå fremover. Det kan fx være en træner eller en medarbejder med socialt ansvar i foreningen, der byder velkommen.

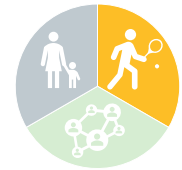
Kendskab til familien

Den personlige velkomst er samtidig en god anledning for, at foreningen får kendskab til familien og

deres forudsætninger for at deltage. Foreningsrepræsentanten kan fx spørge ind til, om barnet har nogle særlige behov, der skal tages hensyn til, hvilke muligheder forældrene har for at deltage i frivilligt arbejde (se også grebet: 'Tilbyd forældre en aktiv rolle'), og om forældrene har nogle begrænsninger i forhold til at understøtte barnets deltagelse.

SÅDAN TAGER DET FORM

- **Velkomstansvarlige:** Foreninger kan udpege medarbejdere eller frivillige, som har den rolle at tage imod nye børn og forældre. Det kan være personer, som har et særligt socialt engagement og gerne vil dygtiggøre sig i det pædagogiske arbejde.
- **Opkvalificering:** Brobyggere kan opbygge foreningers fokus på at tage godt imod familier, som de henviser til foreningen, og give tips til, hvordan man i praksis kan give en god velkomst. Det gælder både bestyrelsen, trænere og andre frivillige.
- **Henvisningsaftaler:** Brobyggere og foreninger kan indgå aftaler om, hvordan de henviser nye børn og forældre til foreningen, så de kan koordinere en god velkomst.

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

- Et godt samarbejde om modtageordninger forudsætter ofte kontakt på tværs af mange forskellige brobyggere og foreninger. Det kan både være kommunale fritidsvejledere, boligsociale medarbejdere og en skov af forskellige foreninger, som skal kunne komme i kontakt med hinanden.
- Det kan være ressourcekrævende at skulle introducere nye til foreningen. For at spare ressourcer kan det derfor arrangeres, at familier kommer i grupper og får en fælles velkomst og introduktion.

DEN GODE VELKOMST SKAL SÆTTES I SYSTEM

Get2sport, Randers

For Christian Kurt Maureira fra Get2sports indsats i Randers står det klart, at 'den gode velkomst' i en forening er noget, der kræver fokus: "Det betyder alt, at nye børn bliver set og spurgt ind til. Foreninger skal uddannes og opkvalificeres i denne opgave. Det er vigtigt, at børnene føler sig anerkendt."

Det er Randers Kommune også enig i. Derfor har de som del af indsatsen 'Fritid for alle' indgået samarbejde med en række foreninger, som hver især har udpeget en 'social frivillig', der har ansvar for at tage godt imod nye børn. Når Christian henviser en familie til en af foreningerne, kan han derfor blot ringe og orientere den sociale frivillige, som sørger for at være klar 15 minutter før træning til at tage imod det nye barn.

BROBYGNING TIL ANDRE FRITIDSFÆLLESSKABER

Kontakt og samarbejde på tværs af foreninger bidrager til gode overgange for børn fra ét fritidstilbud til et andet. Såvel som til følelsen af at være del af et fællesskab, der rækker ud over det enkelte hold.

Møder på tværs og større fællesskaber

Fritidsfællesskaber, som henvender sig særligt til børn fra udsatte boligområder, kan skabe relationer og fællesaktiviteter med andre foreninger og fritidstilbud i resten af byen eller landet, for at forme forbindelser på tværs af geografiske og socioøkonomiske skel. Det kan give børnene en følelse af at være en del af et større fællesskab bundet sammen af den fælles aktivitet.

Sikre gode overgange på tværs af fritidstilbud

Kontakten mellem foreningerne kan også gøre det nemmere at henvise børn på tværs af foreningerne og inkludere dem i nye fritidsfællesskaber, hvis barnet ønsker at prøve noget nyt. Det kan fx handle om at komme over i en forening med mere fokus på dygtiggørelse og konkurrence.

SÅDAN TAGER DET FORM

- **Deltage i større organiserede fællesvents:** Foreninger kan deltage i turneringer, stævner, mesterskaber og lignende. Her er mødet med børn fra andre hold typisk præget af konkurrence og flygtige møder, men det kan stadig være en platform for nye relationer.
- **Venskabsklubber:** Nogle foreninger og hold afholder aktiviteter sammen med andre eksempelvis i form af kampe, sociale arrangementer og besøg hos hinanden. Fokus er på at opdyrke fællesskab og personligt kendskab på tværs af forskellige hold over en længere periode.
- **Sammenslutninger:** Foreninger kan også danne et fælles samarbejdsforum, fx baseret på, at de ligger i samme område. Det giver gode muligheder for at henvise børn på tværs af foreninger. Et eksempel er 'Foreningssamarbejdet 9220' i Aalborg Øst.
- **Brobygger skaber kontakt:** Det kan også være en lokal brobygger, som faciliterer kontakten mellem forskellige foreninger og støtter familien i overgangen, hvis barnet ønsker at skifte forening. Det kan nemlig være svært for den enkelte forening at holde overblik over de mange andre fritidstilbud i byen.

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

- Hvis der ikke er en lokal brobygger med overblik over det lokale foreningsliv, kan det være svært for de enkelte foreninger at få overblik over andre relevante fritidstilbud.

VENSKABSKLUBBER OG DELTAGELSE I STORE EVENTS

Go Gaming

Go Gaming er et tilbud til børn og unge i mistrivsel, der bruger computerspil som et fælles tredje og et pædagogisk redskab til at styrke deres sociale færdigheder og fremme deres vej ind i konstruktive sociale fællesskaber.

Go Gaming har et samarbejde med DGI's etablerede e-sportsforeninger, der fungerer som venskabsklubber for Go Gaming-klubben. Klubberne besøger hinanden og spiller imod hinanden. Her får børn og unge mulighed for at danne relationer på tværs og blive en del af et større fællesskab.

Venskabsklubberne skaber også større kendskab mellem trænere, som gør det nemmere for dem at henvise børn til hinanden. Hvis et barn i Go Gaming kan have gavn af at rykke over i en DGI-forening, er dørtærsklen til den etablerede forening lavere, og hvis DGI-foreningen har en ung, de har svært ved at rumme, kan den unge måske trives bedre hos Go Gaming.

De unge i Go Gaming kommer også på tur til store events med Go Gamings samarbejdspartnere inden for esportsverdenen, som både dækker det verdenskendte hold Astralis, den internationale turnering BLAST og festivalen Gamebox. Her får de lov til at stå ansigt til ansigt med deres store idoler, når de møder de bedste danske spillere inden for e-sportsverdenen – et møde med toppen af eliten, der cementer de unges plads i det store e-sportsfællesskab.